

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αν. Φ.: 28

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322- 361,363,368,604
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
**Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**
ΚΟΙΝ: 1.Βουλευτή κ. Μάρκο Καφούρο
2. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
3. Υπουργείο Περιβάλλοντος και
Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1414/12.2.2026 Αναφορά με θέμα: «Χρήσεις αιγιαλού σε παραλίες ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000 και σε περιοχές αρχαιολογικής προστασίας στις Μικρές Κυκλάδες».

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1414/12.2.2026 Αναφοράς του Βουλευτή του Μάρκου Καφούρου, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Επισημαίνεται ότι, εξειδικεύοντας την επιταγή για ανάγκη προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών αγαθών, όπως αυτή προβλέπεται από το Σύνταγμα (άρθρο 24), αλλά και από διεθνείς συμβάσεις που η Ελλάδα έχει υπογράψει και κυρώσει, ο νομοθέτης θέσπισε τον Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ Α' 153/2002), ο οποίος έχει πλέον κωδικοποιηθεί με τον Ν. 4858/2021 (ΦΕΚ Α' 220/2021), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 4858/2021, «*Η προστασία των μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων περιλαμβάνεται στους στόχους οποιοδήποτε επιπέδου χωροταξικού, αναπτυξιακού, περιβαλλοντικού και πολεοδομικού σχεδιασμού ή σχεδίων ισοδύναμου αποτελέσματος ή υποκατάστατών τους*», ενώ κατά το άρθρο 10 του ίδιου νόμου, «*1. Απαγορεύεται κάθε ενέργεια σε ακίνητο μνημείο, η οποία είναι δυνατόν να επιφέρει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο καταστροφή, βλάβη, ρύπανση ή αλλοίωση της μορφής του... 3. Η εγκατάσταση ή η λειτουργία βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή εμπορικής επιχείρησης, η τοποθέτηση τηλεπικοινωνιακών ή άλλων εγκαταστάσεων, η επιχείρηση οποιοδήποτε τεχνικού ή άλλου έργου ή εργασίας, καθώς και η οικοδομική δραστηριότητα πλησίον μνημείου, επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου. Η έγκριση χορηγείται εάν η απόσταση από ακίνητο μνημείο ή το άμεσο περιβάλλον του ή η σχέση με αυτά είναι τέτοια ώστε να μην κινδυνεύει να προκληθεί άμεση ή έμμεση βλάβη αυτών, λόγω του χαρακτήρα του έργου ή της επιχείρησης ή της εργασίας ... 4. Για κάθε εργασία, επέμβαση ή αλλαγή χρήσης σε ακίνητα μνημεία, ακόμη και αν δεν επέρχεται κάποια από τις συνέπειες της παρ. 1 σε αυτά, απαιτείται έγκριση που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου... 6. Στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αυτή προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που*

αφορούν την επιχείρηση ή την εκτέλεση του έργου ή της εργασίας και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές ...».

Επιπλέον, ως προς τον έλεγχο της πολεοδομικής νομοθεσίας από τις Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, «...κατά την έκδοση των ειδικών πράξεων των αρμόδιων οργάνων, με τις οποίες εγκρίνεται η εκτέλεση έργων ή εργασιών επί ή πλησίον μνημείου κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, πρέπει, εν όψει και του ενιαίου της Διοικήσεως, να εξετάζεται αν οι προτεινόμενες εργασίες είναι κατ' αρχήν επιτρεπτές βάσει των ισχυουσών πολεοδομικών ρυθμίσεων. Η απαιτούμενη κατά περίπτωση έγκριση ή άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού προηγείται κάθε πράξεως διοικητικής αρχής...». Επιπροσθέτως, αναφορικά με το πλαίσιο για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τον Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209/2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, υφίστανται ρητές προβλέψεις για τον ρόλο (γνώμη) του ΥΠΠΟ κατά τη διαδικασία έκδοσης των σχετικών αδειών.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι το ΥΠΠΟ έχει αρμοδιότητα προστασίας, και εξ αυτού ελέγχου, όχι μόνο εντός οριοθετημένων περιοχών ακίνητων μνημείων, αλλά και πλησίον αυτών, ενώ ο έλεγχος των πολεοδομικών ρυθμίσεων από τα όργανα και τις Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ προβλέπεται και στην πάγια νομολογία του ΣΤΕ. Σχετικά με τη λήψη γνωμοδότησης από την αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΠΟ στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, επίσης, υπάρχουν σχετικές προβλέψεις στη νομοθεσία.

Αναφορικά με την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων, για την άσκηση δραστηριοτήτων, που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού, μετά την έκδοση του ν. 5092/2024 (ΦΕΚ 33/Α'04-03-2024), έχει ρυθμιστεί με την υπ' αρ. 133721/28-03-2024 Απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού (ΑΔΑ: 6Ζ8Δ46ΝΚΟΤ-ΟΩ1), κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, με την οποία καθορίστηκαν:

Α. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις, καθώς και η διαδικασία για την παραχώρηση της απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας κλπ, για την άσκηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού, σε περιοχές αρχαιολογικών χώρων, μνημείων ή ιστορικών τόπων.

Β. Αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και ιστορικοί τόποι που παραχωρούνται υπό ειδικούς όρους και προϋποθέσεις για την απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας κλπ, για την άσκηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού, σύμφωνα με συνημμένο κατάλογο.

Γ. Αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και ιστορικοί τόποι που εξαιρούνται της παραχώρησης της απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας για τις ως άνω δραστηριότητες, σύμφωνα με συνημμένο κατάλογο.

Για την εφαρμογή της ως άνω Υ.Α. έχει εκδοθεί η υπ' αρ. 208871/14-05-2024 εγκύκλιος της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στην οποία καθορίζεται με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο η διαδικασία αντιμετώπισης των αιτημάτων από την άποψη των αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

Ειδικότερα, όσον αφορά στις θέσεις "Ιταλίδα" και "Πορί" της νήσου "Άνω Κουφονήσι", και σύμφωνα με ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας του ΥΠΠΟ, μέχρι σήμερα, δεν έχει υποβληθεί αίτημα για χορήγηση άδειας παραχώρησης χρήσης αιγιαλού, προκειμένου να εξετασθεί αρμοδίως.

Τέλος, επισημαίνεται ότι τα λοιπά ζητήματα που θέτει η Ερώτηση εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΠΑΝΣΜ
5. ΕΦΑ Κυκλάδων
6. ΕΦΑ Εναλίων
7. ΔΙΠΚΑ